

N:o 16.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen, angående utvidgning af Västernorrlands läns upptagningsanstalt för sinnessjuka vid Härnösands hospital; gifven Stockholms slott den 31 december 1908.

Under åberopande af bilagda utdrag af statsrådsprotokollet öfver civilärenden för denna dag, vill Kungl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen medgifva,

att vid Västernorrlands läns upptagningsanstalt för sinnessjuka vid Härnösands hospital plats må beredas för ytterligare fyra patienter, däraf två å manliga och två å kvinnliga afdelningen;

att dagafgiften för det sålunda ökade antalet patienter må utgå efter samma grunder, som för närvarande äro gällande beträffande nu befintligt antal platser å upptagningsanstalten; samt

att i öfrigt med afseende å den utvidgade anstalten må i tillämpliga delar gälla de bestämmelser, som meddelats i det i statsrådsprotokollet omförmälda, enligt nådigt bref den 19 maj 1899 för statens del godkända aftal.

De till ärendet hörande handlingar skola Riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kungl. Maj:t förblifver Riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

GUSTAF.

Hugo Hamilton.

Utdrag af protokollet öfver civilärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 31 december 1908.

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern LINDMAN,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena TROLLE,
Statsråden: ALBERT PETERSSON,
ALFRED PETERSSON,
HEDERSTIERNA,
HAMMARSKJÖLD,
SWARTZ,
grefve HAMILTON,
grefve EHRENSVÄRD,
MALM.

Chefen för civildepartementet, statsrådet grefve Hamilton anförde i underdånighet.

År 1898 gjorde en af Västernorrlands läns landsting tillsatt kommitté underdånig framställning att för sinnessjukas vård i de fall, som omnämndes i § 41 af stadgan angående sinnessjuka den 2 november 1883 (§ 46 i förnyade stadgan angående sinnessjuka den 14 juni 1901), få för landstingets räkning och på dess bekostnad å hospitalets vid Härnösand område anlägga en s. k. bevakningsafdelning med 20 platser, däraf hälften för män och hälften för kvinnor.

Sedan medicinalstyrelsen uppgjort förslag till de närmare villkor och bestämmelser, som syntes böra uppställas för det ifrågasatta med-

gifvandet, samt landstinget godkänt samma förslag, föreslog Kungl. Maj:t i proposition (n:r 3) 1899 års Riksdag att för sin del medgifva, att uti förevarande ämne aftal finge träffas mellan staten och Västernorrlands läns landsting enligt det sålunda upprättade förslaget.

Berörda förslag innefattade:

att för ofvan omförmälda ändamål Västernorrlands läns landsting berättigades att å statens område vid Härnösands hospital uppföra en eller två paviljonger för tjugu sinnessjuka, tio män och tio kvinnor, på den plats, som medicinalstyrelsen anvisade, och i enlighet med af medicinalstyrelsen godkänd ritning;

att landstinget vidkändes kostnaden ej mindre för byggnaden eller byggnaderna med dithörande promenadgårdar, värmeapparater och vattenledningsrör än äfven för all annan fast inredning samt för framtiden bestrede underhållskostnaden därför;

att staten anskaffade och underhölle all den lösa utredningen samt ombesörjde och bekostade allt hvad för de sjukas vård i öfrigt erfordrades;

att landstingets anstalt införlivades med hospitalets öfriga för sjukvården afsedda afdelningar, samt att hospitalets styrelse berättigades att fritt förfoga öfver landstingets anstalt och använda densamma såsom en upptagningsanstalt för nyligen insjuknade, utan afseende på om dessa tillhörde Västernorrlands eller något annat län, dock med villkor att för sinnessjuka i de fall, som omförmäldes i § 41 af stadgan angående sinnessjuka den 2 november 1883, tjugu platser, tio för män och tio för kvinnor, alltid och utan invändning funnes disponibla till intagning endast för sjuka från Västernorrlands län, och att en fullgod vård bereddes dessa;

att granskningen af ansökningshandlingar om inträde å lasarettet i Härnösand för tillfällig hospitalsvård åt däraf i behof varande sinnessjuka från Västernorrlands län skedde i den ordning, som vore föreskrifven för sådana fall, så att ifrågavarande patienter till anstalten remitterades af lasarettets läkare i Härnösand, och borde de för inträde å hospital föreskrifna handlingar, såvida de ej vid patientens intagning å anstalten aflämnats, genom nämnda lasarettets målsman anskaffas och de å anstalten intagna sjuka därefter, så vidt de pröfvades vara till hospitalsvård berättigade, vinna inträde å hospitalet i alldeles samma ordning som andra sinnessjuka och utan något som helst företräde för dem såsom tillhörande Västernorrlands län;

att för hvarje patient erlades en afgift till staten, hvilken afgift för de första fem åren, efter det anstalten tagits i bruk, utginge med 2 kro-

nor 50 öre för dag och därefter för fem år i sänder bestämdes af Kungl. Maj:t på medicinalstyrelsens förslag och efter landstingets hörande;

att afgiften betalades kvartalsvis af lasarettsdirektionen i Härnösand;
att emellertid ett minimibelopp af tretusen kronor för hvarje år skulle i patientafgifter till staten utgöras;

att, så snart någon å anstalten intagen sinnessjuk därifrån utskrefves eller blefve å hospital eller å asyl intagen, landstingets betalningsskyldighet för samma patient upphörde, hvarför underrättelse därom genom hospitalets syssloman utan dröjsmål borde lämnas lasarettsdirektionen med uppgift tillika om den tid, hvarunder patienten varit å anstalten vårdad; samt

att staten och landstinget förbehölles ömsesidig rätt till uppsägning af öfverenskommelsen, att upphöra två år efter uppsägningen, med skyldighet för staten att ersätta landstinget kostnaden för byggnaden, därest uppsägningen skedde af staten, med det belopp, som bestämdes af fem gode män, af hvilka staten och landstinget utsåge två hvardera och de sålunda valda den femte, dock att värdet icke finge öfverstiga verkliga kostnaden för byggnadens uppförande, samt, därest uppsägningen skedde af landstinget, med två tredjedelar af det på nämnda sätt beräknade värdet.

Kungl. Maj:ts ofvan omförmälda framställning blef af Riksdagen bifallen.

Berörda upptagningsanstalt har sedermera blifvit uppförd och börjat beläggas den 8 december 1902.

Genom nådigt bref den 6 december 1907 har därefter bestämts, att för tiden från och med den 8 i samma månad intill den 8 december 1912 skulle för hvarje patient å upptagningsanstalten vid Härnösands hospital till staten erläggas en afgift af två kronor för dag.

Med underdånig skrifvelse den 27 december 1907 har medicinalstyrelsen nu öfverlämnat en till styrelsen ingifven skrift, däruti direktionen för länslasarettet i Härnösand anhållit, att, då under nuvarande förhållanden ytterligare fyra patienter syntes kunna utan olägenhet emottagas å ifrågavarande upptagningsanstalt, å densamma måtte få intagas högst 24 patienter, däraf tolf å manliga och tolf å kvinnliga afdelningen.

Framställningen har tillstyrkts af såväl medicinalstyrelsen som direktionen för Härnösands hospital.

Landstinget, som lämnats tillfälle att yttra sig i ärendet, har i underdånig skrifvelse den 19 oktober 1908 anfört, att landstinget icke har något att erinra mot bifall till framställningen.

I likhet med i ärendet hörda myndigheter anser jag den gjorda framställningen om ökning af antalet platser vid ifrågavarande upptagningsanstalt böra vinna bifall. Departements-
chefens
yttrande.

Då emellertid denna utvidgning af anstalten förutsätter ändring i ofvan omförmälda, af Riksdagen godkända aftal, torde frågan böra underställas Riksdagens pröfning. Dagafgiften för det sålunda ökade antalet patienter synes böra utgå efter samma grunder, som för närvarande äro stadgade, d. v. s. 2 kronor för dag och patient intill den 8 december 1912, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att därefter bestämma afgiften för en femårsperiod i sänder. Jag tillåter mig i detta sammanhang nämna, att medelkostnaden för sjukvården för hvarje person för dag vid Härnösands hospital under år 1906 uppgick till 1 krona 37 öre. Bestämmelserna i det genom nådigt bref den 19 maj 1899 godkända aftalet lära i öfrigt i tillämpliga delar blifva gällande.

Jag hemställer alltså i underdånighet, att Eders Kungl. Maj:t tacktes föreslå Riksdagen medgifva,

att vid Västernorrlands läns upptagningsanstalt för sinnessjuka vid Härnösands hospital plats må beredas för ytterligare fyra patienter, däraf två å manliga och två å kvinnliga afdelningen;

att dagafgiften för det sålunda ökade antalet patienter må utgå efter samma grunder, som för närvarande äro gällande beträffande nu befintligt antal platser å upptagningsanstalten; samt

att i öfrigt med afseende å den utvidgade anstalten må i tillämpliga delar gälla de bestämmelser, som meddelats i förenämnda, enligt nådigt bref den 19 maj 1899 för statens del godkända aftal.

Hvad föredragande departementschefen sålunda hemställt, däri statsrådets öfriga ledamöter förenade sig, behagade Hans Maj:t Konungen bifalla samt förordnade, att proposition i ämnet af den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skulle aflåtas till Riksdagen.

Ur protokollet:

Joh:s Rudbeck.